

قطعنامه احتمالی شورای امنیت در مورد تحریم ایران

گفتگوی دوپچه‌وله با ابراهیم یزدی

۱۳۸۵/۷/۲۱

شان مک‌کورک سخنگوی وزارت خارجه آمریکا چهارشنبه گذشته اعلام کرد که بر سر بازگشت پرونده هسته‌ای ایران به شورای امنیت سازمان ملل متحد توافق شده است و نمایندگان کشورهای موسوم به گروه ۵+۱ اینک در حال تنظیم قطعنامه‌ای در رابطه با تحریم ایران هستند. هم‌زمان با این مسئله، بحث حمله نظامی محدود آمریکا به تاسیسات اتمی ایران دوباره به موضوع بحث برخی رسانه‌ها تبدیل شده است.

در خصوص شکل احتمالی قطعنامه علیه ایران و نیز خطر حمله نظامی آمریکا، دکتر ابراهیم یزدی دبیرکل نهضت آزادی ایران به پرسشهای صدای آلمان پاسخ داده است.

گفتگو: بهنام باوندپور

دوپچه‌وله: دکتر یزدی گویا بازگشت مجدد پرونده هسته‌ای ایران به شورای امنیت قطعی شده و نمایندگان ۶ دولت در حال آماده کردن پیش‌نویس قطعنامه‌ای برای تحریم ایران هستند. به نظر شما در صورت آماده‌شدن و تصویب پیش‌نویس این قطعنامه شامل چه نوع تحریم‌هایی علیه ایران خواهد بود؟

ابراهیم یزدی: نظر ۵ کشور عضو اصلی سازمان ملل متحد در مورد محتوای تحریم علیه ایران یکپارچه نیست و آنها نسبت به چگونگی تحریم‌ها اتفاق نظر ندارند. اگر قرار باشد قطعنامه‌ای در شورای امنیت سازمان ملل مطرح و به تصویب برسد، زبان و محتوای آن باید به‌گونه‌ای باشد که چین و روسیه آن را وتو نکنند. بنابراین به نظر می‌رسد که حداقل قطعنامه اولی که علیه ایران می‌خواهند صادر بکنند از لحن آرام‌تر و ملایم‌تری برخوردار خواهد بود.

دوپچه‌وله: دکتر یزدی آقای احمدی‌نژاد در برابر تهدید غرب به تحریم ایران گفته‌اند که «تحریم شما روز جشن ملی ماست». طبعاً ایشان از یک جمله نمادین استفاده کرده‌اند و من هم یک پرسش نمادین می‌کنم. در صورتی که تحریم احتمالی اعمال بشود، فکر می‌کنید در «جشن ملی» مورد نظر رییس‌جمهور اسلامی ایران چه کسانی پایکوبی خواهند کرد؟

ابراهیم یزدی: در یک جنگ تبلیغاتی میان دو کشور همه دست‌اندرکاران از دو طرف دست به دامن احساسات پوپولیستی مردم و شعارهای تند افراطی می‌زنند، مثل جنگ‌های قدیم که نیروها در برابر هم به رجزخوانی می‌پرداختند. اینها چندان کارساز نیست. نه تبلیغات پیرامون تمرکز تشکیلات نظامی آمریکا در اطراف خلیج فارس و بنادر جنوبی ایران یک معنای خاصی می‌تواند داشته باشد، و نه این سخنانی که در اینجا گفته می‌شود. بیش از هرچیز این یک جنگ الفاظ، کلمات و جنگ سیاسی-روانی است.

دوپچه‌وله: تجربه آزمایش اتمی کره شمالی، مثلاً به عنوان مسئله‌ای که اخیراً رخ داده است، می‌تواند دو ره‌آورد احتمالی برای کشورهای مثل ایران داشته باشد، یا می‌شود فکر کرد که اگر راه کره شمالی پیموده بشود، غرب در برابر عملی انجام شده قرار خواهد گرفت، یا اینکه کشوری که این راه، یعنی راه مقابله را در پیش بگیرد، تمام جهان را یکصدا در

برابر خودش قرار خواهد داد. فکر می‌کنید مقامات جمهوری اسلامی ایران از تجربه کره شمالی چه استفاده‌ای خواهند کرد؟

ابراهیم یزدی: تجربه کره شمالی بر موضع چین و روسیه اثر منفی گذاشته است، برای اینکه دولت چین هم از جمله کشورهایی است که درباره برخورد با کره شمالی دائماً فشار می‌آورد که از برخوردهای دیپلماسی استفاده بشود. اما ظاهراً در مورد کره شمالی این راهکارهای دیپلماتیک اثر نکرده است و کره شمالی به‌رغم مخالفت نهادهای بین‌المللی و همه دولتهای منطقه و جهان به این کار دست زده است و قطعاً موضع چین را در مورد ایران در شورای امنیت تضعیف خواهد کرد. اما کره شمالی وضعیت سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، استراتژیکی و جغرافیایی‌اش به‌یچوجه قابل مقایسه با ایران نیست. بنابراین نمی‌توانیم همان رفتارهایی را که آمریکایی‌ها یا دولتهای غربی در برخورد با کره شمالی مطرح می‌سازند، در مورد ایران هم کارساز باشد و از همان ابزارها استفاده بشود. در مورد ایران می‌باید برنامه‌هایی به‌تناسب موقعیت استراتژیکی ایران و قدرت ایران در منطقه تنظیم و حتی‌الامکان از طریق مناسبات دیپلماسی این بحران حل و فصل بشود.

دوپیچه‌وله: دکتر یزدی، هفته‌نامه‌ی آمریکایی «دنیشین» عنوان کرده است که نشانه‌هایی جدی برای حمله آمریکا در اواخر ماه جاری میلادی به ایران و زدن تاسیسات هسته‌ای ایران وجود دارد، چون آمریکا به این نتیجه رسیده است که چین و روسیه هرگز با تحریم ایران موافقت نخواهند کرد. با توجه به لحن تند مقامات ایران و تاکید مجدد آنها بر تداوم غنی‌سازی اورانیوم، شما حمله آمریکا به تاسیسات هسته‌ای ایران را در زمان کنونی تا چه حدی محتمل می‌دانید؟

ابراهیم یزدی: من احتمالش را بسیار ضعیف می‌دانم اگر قطعنامه‌ای علیه ایران توسط شورای امنیت سازمان ملل به تصویب نرسد. من بر این باورم با توجه به اینکه آمریکا گرفتار است در افغانستان و در عراق، احتمال اینکه بدون یک اجماع جهانی، بدون یک قطعنامه از جانب شورای امنیت سازمان ملل، آمریکایی‌ها دست به اقدامات نظامی محدود و معین یکجانبه بزنند ضعیف است.

دوپیچه‌وله: و اگر قطعنامه علیه ایران تصویب نشود؟

ابراهیم یزدی: بحران همچنان ادامه پیدا خواهد کرد و لاجرم این شکافی که میان اعضای اصلی شورای امنیت سازمان ملل باضافه آلمان بوجود آمده است، به ایران فرصتی خواهد داد که، اگر ایران یک دیپلماسی معقولی را انتخاب بکند با گرفتن برخی امتیازات، بتواند بر این بحران غلبه پیدا کند.

دوپیچه‌وله: و آرموقع مسئله‌ی گزینه نظامی از طرف آمریکا منتفی هست؟

ابراهیم یزدی: به نظر من، بله! اگر ایران بتواند با یک دیپلماسی حساب‌شده بر این بحران غلبه پیدا بکند، دیگر اصلاً مسئله‌ی تقابل آمریکا با ایران در سطح سازمان ملل یا در سطح دیگری منتفی است!